

Кантэкст

ПРАЎДА ВОЧЫ ПЯЧЭ

Польскае Мінабароны лепіць фэйкі

Польскае кіраўніцтва адарвалася ад рэальнасці. Такое меркаванне ў эфіры тэлеканала «Беларусь 1» выказаў украінскі журналіст, грамадскі дзеяч Дзмітрый Васілец, каментуючы сітуацыю на беларуска-польскай граніцы. «Мы бачым, як польскае кіраўніцтва адарвалася ад рэальнасці. Яны нават не спрабуюць выконваць еўрапейскае заканадаўства. Нават не спрабуюць звяртаць увагу на заявы шэрагу еўрапейскіх палітыкаў з заклікамі ставіцца да мігрантаў, як гэта прадугледжвае закон», — сказаў Дзмітрый Васілец.

Паводле яго слоў, Польшча не спрабуе вырашыць сітуацыю, якая склалася, а, наадварот, мае намер выкарыстоўваць яе ў сваіх мэтах. «Яны спрабуюць істэрыю зрабіць нават у рамках НАТА, каб там ці ледзь не ўсе арміі Еўрасаюза прыйшлі на беларуска-польскую граніцу, каб абараніць польскі народ ад некалькіх тысяч бежанцаў. Гэта глупства, вядома», — адзначыў эксперт.

ПРАКТЫКА БЕЗЗАКОННЯ

Стала вядома, што кіраўнік МУС Польшчы Марыуш Каміньскі на тры месяцы ўвёў забарону на знаходжанне старонніх у пагранічнай зоне, дзе раней дзейнічала надзвычайнае становішча. Пра гэта сведчыць апублікаванае распараджэнне, паведамліла ТАСС. Забарона ахоплівае 183 населеныя пункты, размешчаныя на граніцы з Беларуссю на адлегласці каля трох кіламетраў ад яе. Тэрмін дзеяння распараджэння — з 1 снежня 2021 года да 1 сакавіка 2022 года.

Рашэнне было прынята на падставе новых паправак да Закона «Аб дзяржаўнай граніцы», якія 30 лістапада зацвердзілі парламент і прэзідэнт Польшчы. Палажэнні абноўленага закона дазваляюць увесці забарону ў раёнах уздоўж знешняй граніцы рэспублікі — з Беларуссю, Украінай і Расіяй — на падставе загада кіраўніка МУС пасля кансультацый з камандуючым пагранічнай службай.

Беларускі саюз журналістаў выказаў рашучы пратэст у сувязі з парушэннем канстытуцыйных правоў работнікаў СМІ ў Польшчы. Адпаведная заява была размешчана ў тэлеграм-канале БСЖ. «Рэжым надзвычайнага здарэння, які забараняе работу журналістаў і праваабаронцаў у 183 прыгранічных з Беларуссю населеных пунктах Падляскага і Люблінскага ваяводстваў, не можа быць прадоўжаны па Асноўным Законе (30 + 60 дзён з 2 верасня 2021 года). Правячы рэжым мае намер і далей не дапускаць прэсу ў зону бедства. Інакш метады гвалтоўнага выправаджэння, катаванні, умовы ўтрымання ў канцлагерах і масавая гібель бежанцаў могуць шакаваць польскае і еўрапейскае

грамадства, — гаворыцца ў заяве. — Рэжым працяскае праз сейм і сенат папраўкі ў Закон аб абароне граніцы, якія парушаць канстытуцыйныя правы журналістаў і праваабаронцаў. Праўкі пакінуць усе абмежаванні ў сіле. Каменданты пагранічных зон і застаў па сваім меркаванні змогуць блакіраваць любую актыўнасць прэсы і праваабаронцаў. Журналістам пагражаюць арышты і штрафы за непаслушэнства».

Паводле інфармацыі БСЖ, польская кіруючая партыя напярэдадні заявіла, што журналісты могуць «па дурасці ці злым намерам нанесці шкоду інтарэсам польскай бяспекі». «Беларускі саюз журналістаў выказвае рашучы пратэст у сувязі з парушэннем канстытуцыйных правоў нашых калегаў у Польшчы. Практыка «затыканне ратоў» і беззаконнае вяртае польскае грамадства да дыктатуры і таталітарызму пачатку мінулага стагоддзя. Адказнасць за гэта цалкам ляжыць на кіруючым польскім рэжыме, які наўмысна і сістэмна атакуе журналісцкую супольнасць», — адзначылі ў БСЖ.

СТРАХ ПЕРАД ПРЫВІДАМІ

Сітуацыя на беларуска-польскай граніцы застаецца важнай тэмай у медыяпрасторы. Вядучыя сусветныя СМІ па-ранейшаму надаюць значную ўвагу гэтым падзеям. У той жа час значна паменшала аналітычных і аўтарскіх публікацый па дадзенай тэматыцы, у асноўным кантэнт фарміруецца за кошт паведамленняў навінавых стужак вядучых інфармагенцтваў, танальнасць якіх прынцыпова не мяняецца.

У польскіх медыя міграцыйная праблематыка ўсё больш актыўна выкарыстоўваецца ва ўнутрыпалітычнай барацьбе. Адпаведную тэматыку спрабуе выкарыстаць з выгадай для сябе і польскі бізнес. Напрыклад, у Gazeta Wyborcza выйшла публікацыя з загаловам «Вытворцы цэменту звяртаюцца да прэм'ер-міністра за абмежаваннямі ў дачыненні да рэжыму Лукашэнкі». Адметна, што ў нямецкай медыяпрасторы знаходзяцца адлюстраванне крытычныя падыходы ў дачыненні да дзеянняў Польшчы і ЕС у кантэксте міграцыйнага крызісу. На анлайн-партале газеты Die Zeit

выйшла публікацыя пад заглавам «Страх Еўропы перад прывідамі». У артыкуле, у прыватнасці, адзначаецца, што «так званыя выцясненні мігрантаў парушаюць дзеючае заканадаўства».

У Фінляндыі падчас парламенцкіх дэбатаў адзін з апазіцыйных дэпутатаў параіў іншаму апазіцыйнаму дэпутату «ў наступны раз наведваць з дзяржаўным візітам беларускі бок, а не польскі». На шведскім тэлеканале SVT выйшла 30-хвілінная размова ў студыі аб сітуацыі на граніцы ЕС і Беларусі. Спікеры, у прыватнасці, канстатавалі, што Варшава спрабуе скарыстацца статусам «абаронцы межаў Еўрасаюза», каб адсунуць на другі план уласны канфлікт з ЕС, што палякі наўмысна выбралі «ваенізаваны адказ» на крызіс і не дапускаюць у пагранічную зону праваабарончыя арганізацыі і СМІ, пераследуюць актывістаў, якія спрабуюць аказаць дапамогу мігрантам.

Са спасылкамі на БелТА і тэлеканал «Беларусь 1» у славацкім выданні Zem & VeK выйшаў артыкул пад назвай «Беларусь была галоўнай вартай ЕС і абараняла яго граніцы, а Брусель плюнуў ёй у твар». Аўтар робіць заключэнне аб тым, што фальшывая гульня Бруселя справакавала новы складаны крызіс, у які ўдалося ўцягнуць Беларусь, а ЕС спрабуе ўцягнуць у яго Маскву.

На сайце чэшскай газеты Halo poviny апублікаваны рэдакцыйны артыкул, дзе задаецца пытанне, чаму ніводнае чэшскае СМІ не паведамліла пра смерць мігранта, у якой замешаныя літоўскія пагранічнікі. Пры гэтым падкрэсліваецца, што людзі, якія апынуліся ў бядотным становішчы на граніцы, скардзяцца не на дрэннае абыходжанне з боку беларускіх улад, а на непрымальныя дзеянні з боку Польшчы і Літвы. Аўтар робіць выснову аб тым, што «ўсё гэта з'яўляецца мэтанакіраваным агідным медыйным ціскам Захаду на Беларусь і Расію».

ДВАЙНЫЯ СТАНДАРТЫ

Найбуйнейшае японскае незалежнае інфармацыйнае агенцтва «Кіёда Цусін» са спасылкай на БелТА апублікавала артыкул з інфармацыяй пра візіт у Беларусь дырэктара Еўрапейскага рэгіянальнага бюро Сусветнай арганізацыі аховы здароўя. У артыкуле адзначаецца, што беларускі ўрад усебакова супрацоўнічае з СААЗ па пытанні дапамогі мігрантам на беларуска-польскай граніцы.

Японская тэлерадыёкампанія NHK апублікавала артыкул пад

заглавам «Урад Беларусі робіць акцэнт на абароне мігрантаў, аднак канфлікт з ЕС пагаршаецца». Адзначаецца, што, нягледзячы на дзеянні беларускага боку па дапамозе мігрантам, Еўрапейскі саюз абвінавачвае Беларусь у выкарыстанні міграцыйнага пытання ў палітычных мэтах, не выходзячы на кантакт з беларускім урадам і сумесна з Вялікабрытаніяй, ЗША і Канадай рыхтуе новыя санкцыі супраць Беларусі.

У егіпецкім выданні Al Ahram быў апублікаваны артыкул «Як ЕС памыляецца з іракскімі бежанцамі». Лейтматыў артыкула — раскрыццё сапраўдных прычын міграцыі бежанцаў з Блізкаўсходняга рэгіёна, у прыватнасці з Ірака ў краіны ЕС, галоўная з якіх — дэстабілізацыя сацыяльна-эканамічнай і палітычнай сітуацыі ў выніку войнаў, этнічных і рэлігійных канфліктаў.

Вядучае агенцтва навін Турцыі Anadolu Ajans рэгулярна змяшчае актуальную інфармацыю пра сітуацыю ў лагеры бежанцаў. Акрэдытаваны ў Беларусі журналісты агенцтва ажыццяўляюць прамое ўключэнне з прыгранічнай тэрыторыі. Публікаваныя матэрыялы носяць аб'ектыўны характар.

Кітайскія СМІ падаюць інфармацыю даволі аб'ектыўна, з падтрымкай дзеянняў беларускіх улад. Гучыць крытыку ў адрас кіраўніцтва ЕС з прычыны нежадання прымаць бежанцаў. Асобна падкрэсліваецца паслядоўнае ўзмацненне войскаў НАТА на граніцы з Беларуссю, ацэньваюцца перспектывы ўзброенага канфлікту, магчымыя сцэнарыі развіцця сітуацыі.

Малдаўскі тэлеканал АсептTV на сваім вэб-рэсурсе апублікаваў артыкул пад заглавам «Канфлікт паміж Францыяй і Брытаніяй з-за мігрантаў абвастраецца». У публікацыі нароўні са статыстыкай аб колькасці мігрантаў, якія спрабуюць дабрацца да Вялікабрытаніі з Францыі, інфармацыя аб незадаволенасці афіцыйнага Лондана прыводзіцца параўнанне з сітуацыяй у Беларусі: «Здавалася, у такой пікавай сітуацыі з мігрантамі Лондан мог бы паспрабаваць прыструніць Парыж, пагражаючы санкцыямі, заклікаць на дапамогу Вашынгтон, апеляваць да Еўрасаюза па прыкладзе Бруселя, які падобным чынам спрабаваў пакараць Мінск. Аднак гэтага не адбываецца. Ды і ні ў адной еўрапейскай сталіцы наогул ніяк не рэагуюць на гэты крызіс з мігрантамі Ла-Манша, якіх, адзначым, на парадак больш у Францыі, чым іх было на граніцы паміж Беларуссю і Польшчай».

«ЖОЎТЫ» TWITTER

Тым часам «жоўты» Twitter Міністэрства абароны Польшчы працягвае пладзіць фэйкі. Пра гэта паведамлілі ў Дзяржпагранкамітэце, каментуючы інфармацыю пра абстрэл з тэрыторыі Беларусі асвятляльных мачтаў на граніцы. «Паведамленне, размешчанае ў Twitter Міністэрства абароны Польшчы, з'яўляецца не больш чым правакацыяй. Верагодна, польскі бок не задавальняе адноснае зацішша, і цяпер ён нацэлены на далейшую эскалацыю напружанасці на граніцы. Добра вядома, што найлепшыя ўзоры пнеўматычнай зброі забяспечваюць дакладнасць максімум на дыстанцыях да 70 метраў. Зыходзячы з гэтага большасць спартыўных спаборніцтваў па стральбе з пнеўматычнай зброі праводзяцца на дыстанцыях 25—50 м», — распавялі ў ДПК.

У ведамстве ўдакладнілі, што на паказаным Польшчай участку адлегласць ад граніцы да польскіх асвятляльных мачтаў перавышае дыстанцыю, на якой можна зрабіць прыцэльны стрэл з пнеўматычнай зброі, што разам з бессэнсоўнасцю падобных дзеянняў робіць немагчымым іх пашкоджанне з тэрыторыі Беларусі. «Дадаткова неабходна падкрэсліць, што беларускія пагранічныя нарады нясуць службу на граніцы толькі з баявой зброяй, — адзначылі ў Дзяржпагранкамітэце. — Апошнім часам польскія службы і афіцыйныя асобы ўсё часцей становяцца аўтарамі падобных правакацыйных заяў, якія не маюць нічога агульнага з рэальнасцю, выдумляючы абвінавачванні ў адрас беларускага боку».

Чаго толькі варты заявы аб гукавой трансляцыі з тэрыторыі Беларусі плачу дзяцей, выяўленні недарэчных «выбуховых прылад» на граніцы, пастаноўцы перашкод у радыёсувязі польскіх службаў, то закідванні польскіх салдат петардамі, то стральбе па іх халастымі патронамі. «Як правіла, польскі бок пасля апублікавання падобных паведамленняў адразу забывае пра іх, таксама не турбуючы сябе праўдзіўленнем якіх-небудзь рэальных доказаў, — заўважылі ў ДПК. — Польшча мэтанакіравана распаўсюджвае фэйкавую інфармацыю, каб схавач ад грамадскасці рэальную карціну падзей, якія адбываюцца на граніцы, і апраўдаць свае незаконныя дзеянні. Пры гэтым нагадваем, што Польшча забараняе працаваць журналістам у пагранічных з Беларуссю раёнах, а тых, якія спрабуюць гэта зрабіць, адпраўляе пад суд».

Пётр ДУНЬКО.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Байдэн не змог вымавіць назву новага штама каранавіруса

Прэзідэнт ЗША Джо Байдэн на прэс-канферэнцыі некалькі разоў няправільна вымавіў назву новага штама каранавіруса «Амікрон», піша The New York Post.

Расказваючы аб мерах супраць новага штама, Байдэн зноў абмовіўся: паводле яго слоў, абмежаванні на перамяшчэнні дапамогуць знізіць хуткасць распаўсюджвання «амікрона». Амерыканскі прэзідэнт не першы раз трапляе ў падобную сітуацыю. Раней ён неаднаразова блытаў назвы краін і прозвішчы палітыкаў. Так, у адным з выступленняў ён пераблытаў Лівію і Сірыю, у іншым — Ірак і Іран, у трэцім — Барака Абама і Дональда Трамп.

Цэнтрабанк Турцыі правядзе валютныя інтэрвенцыі з-за падзення ліры

Цэнтрабанк Турцыі заявіў у сераду аб правядзенні прамых валютных інтэрвенцый на фоне рэкорднага падзення турэцкай ліры.

«Курс турэцкай валюты раніцай у сераду падаў на фоне чаканага ў сярэдзіне снежня новага зніжэння стаўкі Цэнтрабанкам Турцыі, ліра чарговы раз абнавіла гістарычны мінімум — 13,71. З прычыны нездаровага цэнаўтварэння, якое назіраецца ў дачыненні да валютных курсаў, праводзіцца непасрэднае ўмяшанне ў продаж валюты на рынку», — паведаміў рэгулятар. Турэцкая валюта патаннела за год больш як на 45 %, а 23 лістапада паставіла новы антырэкอร์ด, упаўшы адразу на 16 %. Такое рэзкае падзенне ліры за суткі з'яўляецца максімальным за апошнія 20 гадоў.

Брытанцы высмеялі паездку кіраўніка МЗС на танку

Чытачы брытанскага выдання The Telegraph з гумарам аднесліся да паездкі кіраўніка МЗС Брытаніі Ліз Трас на танку падчас візіту ў Эстонію.

Відэа з Трас, адзетай у камуфляжную камізэльку і каску, апублікавала выданне The Times. На ім відаць, як кіраўнік брытанскага МЗС у суправаджэнні ваенных едзе

на танку па заснежаным палігоне. Пасля гэтага міністр сустрэлася з кантынгентам брытанскіх войскаў, а потым адправілася на нараду міністраў замежных спраў краін НАТА. У сваім выступленні Трас выказала падтрымку Украіне і перасцерагла Маскву ад «агрэсіі». Апошнім часам у заходніх СМІ і ў Кіеве зноў пачалі гучаць прагнозы наконт «расійскага ўварвання» ва Украіну. Расія гэтыя абвінавачванні не раз адпрэчвала, падкрэсліваючы, што нікому не пагражае і ні на каго не збіраецца нападаць. Падобныя сцвярджэнні ў Маскве расцэньваюць як падставу, каб размясціць больш вайскавай тэхнікі НАТА палізу расійскіх граніц.

Некаторыя чытачы згадалі пра такую ж акцыю 1986 года ў выкананні прэм'ер-міністра Маргарэт Тэтчар. «Каб параўнацца з місіс Тэтчар, аднаго пастановачнага фота, відавочна, недастаткова», — адзначыў Oliver Fort. «Прайшло 35 гадоў, а танк той жа самы!» — напісаў Graham Cove. «Яна папярэджвае Расію? Крэмль, відаць, дрыжыць ад страху», — напісаў Cliff Woods.

Чытачы партала таксама не прамінулі закрануць у каментарыях тэму Украіны.

«Украіна павінна заставацца «буфернай дзяржавай», у якой не будзе ні сіл НАТА, ні расійскіх войскаў», — заявіў Robert Griffiths.